

प्र.2 मन्त्रजूषातः उचितम् अव्ययपदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत –

- 1 प्रातः भ्रमणं स्वास्थ्याय भवति ।
- 2 सर्वदा सत्यं वद ।
- 3 त्वं कदा मातुलगृहं गमिष्यसि ?
- 4 दिनेशः विद्यालयं गच्छति, अहम् अपि तेन सह गच्छामि ।
- 5 अधुना विज्ञानस्य युगः अस्ति ।
- 6 अद्य रविवासरः अस्ति ।

प्र.3 अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत–

- क शृगालस्य मित्रं कः आसीत् ?
उ०. शृगालस्य मित्रं बकः आसीत् ।
- ख स्थालीतः कः भोजनं न अखादत् ?
उ. स्थालीतः बकः भोजनं न अखादत् ।
- ग बकः शृगालाय भोजने किम् अयच्छत् ?
उ०. बकः शृगालाय भोजने क्षीरोदनम् अयच्छत् ।
- घ शृगालस्य स्वभावः कीदृशः भवति ?
उ०. शृगालस्य स्वभावः कुटिलः भवति ।

प्र.4 पाठात् पदानि चित्वा अधोलिखितानां विलोमपदानि लिखत–

सुखदम्	दुःखदम्
दुर्व्यवहारः	सद्व्यवहारः
शत्रुता	मित्रता
सायम्	प्रातः
अप्रसन्नः	प्रसन्नः
असमर्थः	समर्थः

प्र.5 मन्त्रजूषातः समुचितपदानि चित्वा कथां पूरयत –

एकदा एकः काकः पिपासितः आसीत् । सः जलं पातुम् इतस्ततः अभ्रमत् । परं कुत्रापि जलं न प्राप्नोत् । अन्ते सः एकं घटम् अपश्यत् । घटे स्वल्पम् जलम् आसीत् । अतः सः जलम् पातुम् असमर्थः अभवत् । सः एकम् उपायम् अचिन्तयत् । सः पाषाणस्य खण्डानि घटे अक्षिपत् । एवं क्रमेण घटस्य जलम् उपरि आगच्छत् । काकः जलं पीत्वा सन्तुष्टः अभवत् । परिश्रमेण एव कार्याणि सिध्यन्ति न तु मनोरथैः ।

प्र.6 तत्समशब्दान् लिखत–

कौआ	काकः
मक्खी	मक्षिका
बन्दर	वानरः
बगुला	बकः
चोंच	चञ्चुः
नाक	नासिका